

EBA/GL/2014/06

2014 m. liepos 18 d.

Gairės

---

dėl ĳvairiŲ scenarijŲ, kurie turi bŪti ĳtraukti ĳ gaivinimo planus

EBI gairės dėl įvairių scenarijų, kurie turi būti įtraukti į gaivinimo planus

---

Gairių statusas

1. Šiame dokumente pateikiamos gairės, parengtos pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/78/EB (*EBI reglamentas*), 16 straipsnį. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos privalo dėti visas pastangas laikytis šių gairių.
2. Gairėse išdėstoma EBI nuomonė apie tai, kokios priežiūros praktikos turėtų būti laikomasi Europos finansų priežiūros sistemoje arba kaip konkrečioje srityje reikėtų taikyti Sąjungos teisę. Todėl EBI tikisi, kad visos kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos laikysis joms skirtų gairių. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės turėtų jų laikytis atitinkamai jas įtraukdamos į savo priežiūros praktiką (pvz., pakeisti savo teisinę sistemą arba priežiūros procesus), įskaitant ir tuos atvejus, kai gairės visų pirma skirtos įstaigoms.

Pranešimo teikimo reikalavimai

3. Pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos iki 2014 m. rugsėjo 18 d. privalo EBI pranešti, ar jos laikosi arba ketina laikytis šių gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Negavusi pranešimo iki šio termino pabaigos, EBI laikys, kad kompetentinga institucija šių gairių nesilaiko. Pranešimai turėtų būti teikiami nusiunčiant 5 skyriuje nustatytą formą adresu compliance@eba.europa.eu ir pateikiant nuorodą „EBA/GL/2014/06“. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys atitinkamos institucijos įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingos institucijos vardu.
4. Pranešimai pagal EBI reglamento 16 straipsnio 3 dalį bus skelbiami EBI interneto svetainėje.

I dalis. Dalykas ir taikymo sritis

5. Šiose gairėse nurodomi įvairūs makroekonominiai ir finansiniai požiūriai nepalankiausių sąlygų scenarijai, kurie turi būti naudojami atsižvelgiant į Direktyvos 2014/59/ES 5 straipsnio 6 dalies ir 7 straipsnio 6 dalies nuostatas¹.
6. Įvairių scenarijų parengimo tikslas yra apibrėžti įvairius hipotetinius įvykius, kurių atžvilgiu turi būti patikrintas į gaivinimo planą įtrauktų gaivinimo galimybių veiksmingumas ir rodiklių tinkamumas.
7. Šiomis gairėmis remiamasi nustatant, kokie elementai įtraukiami į gaivinimo planus pagal Direktyvos 2014/59/ES 4 straipsnio nuostatas.

II dalis. Scenarijams keliami reikalavimai

Scenarijų sudarymo principai

8. Scenarijai turi būti bent trijų rūšių, kad apimtų visą sistemą apimančius įvykius, išskirtinio pobūdžio įvykius ir visą sistemą apimančių ir išskirtinio pobūdžio įvykių derinį.
9. Rengiant kiekvieną scenarijų turi būti laikomasi šių reikalavimų:
  - a. scenarijus turėtų būti grindžiamas įvykiais, kurie būtų aktualiausi su jais susijusiai įstaigai ar atitinkamai grupei; jame, be kitų svarbių veiksnių, turi būti atsižvelgiama į jos verslo ir finansavimo modelį, veiklą ir struktūrą, dydį arba sąsajas su kitomis įtaigomis ar apskritai finansų sistema, ypač į bet kokius nustatytus įstaigos ar grupės pažeidžiamumo veiksnius ar silpnąsias vietas;
  - b. scenarijuje numatytų įvykių atveju galėtų kilti įstaigos ar grupės žlugimo grėsmė, nebent būtų laiku įgyvendintos gaivinimo priemonės; ir
  - c. scenarijus turėtų būti grindžiamas išskirtiniais, bet tikėtiniais įvykiais.
10. Kiekviename scenarijuje turėtų būti numatyta galimybė prireikus įvertinti įvykių poveikį bent vienam iš šių su įstaigos ar grupės veikla susijusių aspektų:
  - a. esamam kapitalui;
  - b. esamam likvidumui;

---

¹ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/59/ES, kuria nustatoma kredito įstaigų ir investicinių įmonių gaivinimo ir pertvarkymo sistema ir kuri iš dalies keičiama Tarybos direktyva 82/891/EEB, direktyvos 2001/24/EB, 2002/47/EB, 2004/25/EB, 2005/56/EB, 2007/36/EB, 2011/35/ES, 2012/30/ES ir 2013/36/ES ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1093/2010 ir (ES) Nr. 648/2012 (OL L 173, 2014 6 12, p. 190).

- c. rizikos pobūdžiui;
  - d. pelningumui;
  - e. operacijoms, įskaitant mokėjimų ir atsiskaitymų operacijas;
  - f. reputacijai.
11. Atvirkštinis testavimas nepalankiausiomis sąlygomis turėtų būti atskaitos tašku rengiant scenarijus, kurių poveikis būtų itin nepalankus, t. y. jiems susiklosčius įstaigos ar grupės verslo modelis taptų neperspektyvus, nebent būtų sėkmingai įgyvendintos gaivinimo priemonės.

Įvairūs finansinių sunkumų scenarijai

12. Atsižvelgiant į proporcingumo principą, scenarijų skaičius turėtų atitikti, be kita ko, įstaigos ar grupės veiklos pobūdį, jos dydį, sąsajas su kitomis įstaigomis ir apskritai finansų sistema ir jos finansavimo modelius.
13. Bent po vieną scenarijų turėtų būti sudaryta kiekvienai šių įvykių rūšių:
- a. visą sistemą apimantis įvykis – įvykis, kuris gali sukelti rimtų neigiamų padarinių finansų sistemai arba realiai ekonomikai;
  - b. išskirtinio pobūdžio įvykis – įvykis, kuris gali sukelti rimtų neigiamų padarinių vienai įstaigai, vienai grupei ar grupei priklausančiai įstaigai;
  - c. visą sistemą apimančių ir išskirtinio pobūdžio įvykių, kurie pasireiškia vienu metu ir sąveikauja, derinys.
14. Pasaulinės sisteminės svarbos įstaigoms ir kitoms sisteminės svarbos įstaigoms, kurios nustatomos pagal Kapitalo reikalavimų direktyvos 131 straipsnį,² turėtų būti parengti daugiau nei trys scenarijai.
15. Scenarijų rinkinys turi apimti tiek lėtai, tiek sparčiai besirutuliojančius nepageidaujamus įvykius.
16. Tiek visą sistemą apimantys, tiek išskirtinio pobūdžio įvykiai turėtų būti tokie, kurie yra svarbiausi institucijai ar grupei, kaip aprašyta 9 dalies a punkte. Todėl scenarijai turėtų būti grindžiami kitokiais įvykiais, nei nurodyta 17 ir 18 dalyse, jeigu jie yra ne tokie svarbūs institucijai ar grupei, kaip aprašyta 9 dalies a punkte.

---

² 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

Visą sistemą apimantys įvykiai

17. Kuriant scenarijus, pagrįstus visą sistemą apimančiais įvykiais, turėtų būti atsižvelgta bent jau į šių visą sistemą apimančių įvykių svarbą:
- a. svarbių sandorio šalių žlugimas, turintis įtakos finansiniam stabilumui;
  - b. likvidumo sumažėjimas tarpbankinių paskolų rinkoje;
  - c. padidėjusi šalies rizika ir bendras kapitalo nutekėjimas iš įstaigos ar grupės veiklai svarbios šalies;
  - d. neigiami turto kainų pokyčiai vienoje ar keliose rinkose;
  - e. makroekonominis nuosmukis.

Išskirtinio pobūdžio įvykiai

18. Kuriant scenarijus, pagrįstus išskirtinio pobūdžio įvykiais, turėtų būti atsižvelgta bent jau į šių išskirtinio pobūdžio įvykių svarbą:
- a. svarbių sandorio šalių žlugimas;
  - b. žala įstaigos ar grupės reputacijai;
  - c. didelis likvidumo nutekėjimas;
  - d. neigiami turto kainų pokyčiai, keliantys didžiausią pavojų įstaigai ar grupei;
  - e. dideli kredito nuostoliai;
  - f. dideli operacinės rizikos nuostoliai.

III dalis. Baigiamosios nuostatos ir įgyvendinimas

19. Kompetentingos institucijos ir įstaigos turi pradėti laikytis šių nuostatų nuo ankstesnės iš šių dviejų datų:
- a. 2015 m. sausio 1 d.;
  - b. nuo dienos, kurią valstybė narė, kurioje veikia atitinkamos kompetentingos institucijos, pradeda taikyti nuostatas, kuriomis įgyvendinama Direktyvos 2014/59/ES 5 straipsnio 6 dalis ir 7 straipsnio 6 dalis.